

MULTIMEDIÁLNÍ A HYPERMEDIÁLNÍ SYSTEMY

8)
Vektorový obraz

Petr Lobaz, 6. 4. 2005

VEKTOROVÁ GRAFIKA

- symbolický popis scény
- 2D/3D
- zobrazení – rastrování, vykreslení/řezání

BITMAPA × VEKTORY

BITMAPA

- velikost závisí na rozlišení
- jednoduchá obsluha
- rastrování plochy (lpi × ppi)
- snadné zmenšování, nejde zvětšovat
- dobrá komprese, řízení toku dat

VEKTORY

- velikost závisí na složitosti
- komplikovaná obsluha, antialiasing
- vnitřek rastrováný, obrys přesný (lpi × dpi)
- v určitém rozsahu snadná změna měřítka

3/18

VEKTOROVÝ POPIS

ZÁKLADNÍ ELEMENTY

- úsečky, polygony
- kružnice, elipsy
- křivky
- text

ZÁKLADNÍ SCHOPNOSTI

- výplň, tah, stopa
- ořezové cesty, složené cesty
- transformace
- *pro určité aplikace* průhlednost, maska

4/18

FORMÁTY

POSTSCRIPT

- popis tiskových stran
- ASCII/binární, postfixový program
- Level 1 – stupně šedi
Level 2 – barva, komprese (JPEG, LZW, CCITT)
Level 3 – lepší práce s barvami
- cesty, text, bitmapy

EPS

- Encapsulated PostScript
- jedna stránka
- náhled, bounding box

5/18

FORMÁTY

POSTSCRIPT

- jednoduchý příklad

```
%!  
newpath  
20 20 moveto  
100 20 lineto  
100 100 lineto  
20 100 lineto  
closepath  
4 setlinewidth  
stroke  
showpage
```

6/18

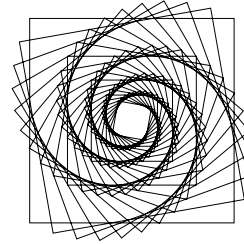
FORMÁTY

POSTSCRIPT

- mírně složitější příklad

```
%!                1000 1000 translate
/ctverec          gsave
{                newpath
-100 -100 moveto 36 { ctverec } repeat
100 -100 lineto 3 setlinewidth
100 100 lineto stroke
-100 100 lineto grestore
closepath       showpage
10 rotate
0.95 0.95 scale
} def
```


7/18

FORMÁTY

PDF

- Portable Document Format
- popis dokumentu, objektový formát
- binární
- verze 1.0–1.5
  - nejbezpečnější 1.3
  - pro multimédia 1.5
- text, cesty, bitmapy, multimediální prvky (zvuk, video, interakce, skriptování)
- komprese RLE, CCITT G4, LZW, JPEG, JPEG2000

8/18

FORMÁTY

SVG

- Scalable Vector Graphics
- XML popis vektorového obrazu
- cesty, omezení na rgb
- bitmapy, animace (jako SMIL 2.0), interaktivita, skriptování
- omezená funkčnost pro texty (fonty)

```
<svg viewBox="0 0 400 300">
<title>jednoduchy.svg</title>
<rect x="10" y="10" width="10" height="10" style="fill:red">
  <animate attributeName="height" from="10" to="280"
    begin="0s" dur="5s" fill="freeze"/>
</rect>
</svg>
```

9/18

FORMÁTY

SWF

- Macromedia Flash
- plně multimediální, dobrá podpora
- není standard

DJVU

- bitmapový formát pro scany textů
- separace popředí a pozadí
  - maska – 1bit, vysoké rozlišení, JBIG
  - popředí – 24bit, nízké rozlišení, DWT
  - pozadí – 24bit, střední rozlišení, DWT
- indexování podle masky (OCR)

10/18

TEXT

- speciální případ vektorové grafiky
- zvláštní ošetření zmenšování – hinting
- nejproblematictější
- popis:
  - sada znaků – tvary + informace o mezerách a řazení (font)
  - kódovaný text

11/18

KÓDOVÁNÍ TEXTU

ASCII

- definovány kódy 0 – 127
- kódy 128 – 255 – kódové stránky
- čeština
  - ISO 8859-2 – web, unix
  - CP1250 – Windows
  - MacCE – MacOS

12/18

KÓDOVÁNÍ TEXTU

UTF

- Unicode Transformation Format
- definuje kódy 0x000000 – 0x10FFFF
- kódování písmen (characters), ne tvarů (glyph)
- podpora kontextových znaků, spřežek
⇒ práce po řetězcích
- náhradní znaky (surrogate pairs)
- UTF-8 – min. 1 byte, max. 4 byte
- UTF-16 (BOM, LE, BE) – min. 2 byte, max. 4 byte
- UTF-32 (BOM, BE, LE) – 4 byte

- BOM – 0xFEFF na začátku textu

13/18

FORMÁTY FONTŮ

POSTSCRIPT

- Type 1 – omezený PS
  - CID fonty – pro velké znakové sady (CJK)
  - Multiple Master font
- Type 3 – obecný PS
  - bez hintingu
  - bitmapové fonty
- Type 42 – PS wrapper pro TTF
- soubory
  - afm, pfm – metrika
  - pfa, pfb – glyfy
  - lwfn – pro MacOS

14/18

FORMÁTY FONTŮ

TTF

- TrueType Font
- podobná funkčnost jako Type 1
- automatický hinting
- jeden soubor
- varianta pro Windows, MacOS

OPENTYPE

- jednotný formát
- uvnitř TTF nebo T2 font
- podpora Unicode, alternativních glyfů

15/18

PÍSMO

- rodina písem × řez písma

CHARAKTERISTIKY

- duktus, kontrast tahů
- střední výška
- kresba – patkové, bezpatkové, kaligrafické/ozdobné
- počet řezů

- implementace kerningu, hintingu, počítačový formát
- počet znaků/podpora jazyka
- cena

16/18

PÍSMO

- Nimbus Sans – část rodiny písma

Nimbus Sans DEE Regular
Nimbus Sans DEE Regular Italic
Nimbus Sans DEE Bold
Nimbus Sans DEE Bold Italic
Nimbus Sans Black
Nimbus Sans Black Italic
Nimbus Sans Black Condensed
Nimbus Sans Black Condensed Italic
Nimbus Sans Black Extended
Nimbus Sans Black Bold Condensed
Nimbus Sans Black Bold Condensed Italic
Nimbus Sans Regular Condensed
Nimbus Sans Regular Condensed Italic
Nimbus Sans Bold Extended
Nimbus Sans Regular Extended
Nimbus Sans Light
Nimbus Sans Light Italic
Nimbus Sans Light Condensed
Nimbus Sans Light Condensed Italic
Nimbus Sans Light Extended
Nimbus Sans Light Ultra Light

17/18

TYPOGRAFIE

- výběr dobrého písma/dobrých kombinací písma – podle charakteru, délky a velikosti textu
- výrazný kontrast proti pozadí
- správné mezispísmenné, mezislovní a meziřádkové mezery
- umírněné vyznačování
- dodržování gramatických a typografických pravidel
- dobrá konstrukce stránky
- estetické využití prázdného místa

18/18